

Referat af 48. møde i SU-rådet d. 13. januar 2005

Af rådets medlemmer deltog: Jakob Lange, Hans Stige Hansen, Jesper Vadskær Christensen, Erik Ebbe, Søren Andreassen, Gro Hellesdatter, Lisbeth Simonsen, Helle Bjerregaard, Marianne Løkke Jakobsen, Martin Kaasgaard Nielsen og Jette Engelbreth Holm.

Fraværende: Mette Post og Søren Clemmensen.

Fra SUstyrelsen deltog: Hanna Dam, Stig Garsdal og Hans Helmuth Bruhn (Ref.)

Dagsordenen var udsendt d. 21/12 2004

Dagsorden

1. Godkendelse af referat fra mødet den 9. november 2004.
2. Orientering fra: Formanden, SUstyrelsen og rådsmedlemmer.
3. Drøftelse af gældsproblematikken.
4. Ny mødedato.
5. Eventuelt.

1. Godkendelse af referat fra mødet den 9. november 2004.

Referatet fra mødet d. 9. november 2004 blev godkendt.

2. Orientering fra: Formanden, SUstyrelsen og rådsmedlemmer.

Jakob Lange orienterede rådet om, at studerende nu får mulighed for at passe døende forældre og samtidig oppebære støtte på dagpengeniveau. Han gav endvidere udtryk for, at han finder det uheldigt, når studerende ikke har adgang til samme ydelser som andre borgere.

Stig Garsdal orienterede kort om de nye forsørgertillæg- og lån.

Helle Bjerregaard gjorde opmærksom på et problem blandt pædagogstuderende, der er opstået efter indførelsen af forsørgertillæg: Lønnen i praktikperioderne er mindre end de SU stipendier, som de studerende udenfor praktikperioderne oppebærer, men som bortfalder i praktikperioderne.

Hanna Dam orienterede om, at forhandlinger om pædagoguddannelsen pågår, og nævnte i øvrigt princippet om, at støtte ikke kan bestå af SU og løn på samme tid.

Hans Stige Hansen erklærede sig enig med **Hanna Dam**: Ej SU og løn på samme tid. Han tilføjede, at der bør arbejdes på, at støtten til studerende på professionsbacheloruddannelser udelukkende kommer til at bestå af stipendier.

Gro Hellesdatter gjorde opmærksom på det særlige tilskud på 500 kr. (skattefri), som f.eks. forsørgere på pædagogstudiet, der er i praktik, kan søge.

Helle Bjerregaard udtrykte enighed med **Hans Stige Hansen**: SU-finansieret praktik hele vejen igennem.

I forlængelse af en diskussion i SU-Rådet på foregående møde (9. november 2004) vedrørende tab af klip i forbindelse med propædeutik (rejst af **Jesper Vadskær Christensen**) sagde **Jakob Lange**, at problematikken stadig er i live. **Jesper Vadskær Christensen** sagde, at studerende kun får godtgjort klip, brugt på propædeutikdelen, såfremt propædeutik kræves på kandidatdelen. Det betyder reelt, at den studerende har en stærkt begrænset valgfrihed mht. valg af kandidatdel. "Alle med propædeutik er i farezonen".

Til **Gro Hellesdatters** spørgsmål om hvem, der har ansvaret for, at de studerende bliver informeret om disse forhold, svarede **Hanna Dam**, at det er den pågældende Uddannelsesinstitution.

Jakob Lange forklarede, at noget af problemet med en evt. tidligere mangelfuld information har muligvis været, at studentervejlederne ikke har haft øjnene åbne for problemet, hvilket dog er tilfældet nu.

3. Drøftelse af gældsproblematikken.

Jakob Lange bad **Stig Garsdal** gennemgå gældsproblematikken, med udgangspunkt i et omdelt papir (bilag 1), som primært var et uddrag af det tidligere fremsendte "Oplæg om SU-lån" af 25. maj 2004.

Jakob Lange konstaterede, at der er en stærkt stigende tilbøjelighed blandt personer på LVU, til at komme ud i store gældsposter. "Vi bliver nødt til at få udtrykt bekymring over, at man er i stand til at låne mere end ½ million kroner. På nuværende tidspunkt har 12 procent af de nyuddannede LVU'ere store gældsposter; Denne andel stiger måske i de kommende år til 25 %".

Gro Hellesdatter udtrykte enighed med **Jakob Lange** og konkluderede på et svar vedrørende tilbagebetalingslængden af SU lån (15 år), at denne skal betales i en periode, hvor debtors indkomst er lavest.

Hans Stige Hansen udtrykte enighed med Jakob Lange og ligeledes med **Gro Hellesdatter** i hendes ovenfor nævnte konklusion vedrørende tilbagebetalingsbetingelser. Han tilføjede, at de, der nemmest kommer i klemme, er de enlige forsørgere, der har lånt, da de var i en samlivssituation, men som er enlige under tilbagebetalingen.

Erik Ebbe erklærede sig enig i de betragtninger, som de tre rådsmedlemmer havde fremlagt, og mente at man - ud fra oplysninger vedrørende misligholdelse af gæld i det omdelte papir (bilag 1) - kan definere en "smertegrænse" for låntagning. De, der misligholder lån på under 175.000 kr., har ikke viljen. De, der misligholder lån på over 175.000 kr., mangler evnen. Han tilføjede, at Rådet ville miste troværdighed, hvis det ikke kom på banen nu.

Lisbeth Simonsen sagde, at gruppen af voksne, der tager en UU, men som aldrig når frem til en høj løn, vil sidde med en relativ høj gæld. Det tydeliggør anbefalingen af et loft over SU lånetilbuddet.

Jesper Vadskær Christensen erklærede sig principielt enig med **Erik Ebbe** i hans udredning for "smertegrænse" for lån, men mente at grænsen ligger højere. Han kunne ikke støtte ideen om et låneloft. Et låneloft ville kunne bringe privat långivning, med ringere lånevilkår, på banen.

Helle Bjerregaard kunne ej heller støtte ideen om låneloft.

Jesper Vadskær Christensen sagde, at forsørgerlån og barsel tynger, der hvor det er sværest.

Jakob Lange sagde, at der skal udarbejdes en redegørelse, der opsummerer problematikkerne rejst i Stig Garsdals oplæg tidligere på mødet, og rekapitulerede fra dagens møde og foregående møder på hvilke punkter der var enighed blandt medlemmerne i rådet:

- De studerende skal have bedre information om konsekvenserne ved låntagning
- Studenterne har ønsker om større fleksibilitet i lånetilbuddet
- Vedrørende forsørgere skal der knyttes an til Ministerens pressemeddelelse, hvor der atter en gang skal ses på studerende og børn.
- Stipendietillæg (i stedet for forsørgerlån)

Til dette punkt bemærkede **Hanna Dam**, at en given udvidelse af støtten til forsørgere erfaringsmæssigt tages fra andre SUstøttegrupper.

Vedrørende barsel sagde **Jesper Vadskær Christensen**, at forsørgertillægget ikke kan oppebæres førend efter barselklippene er taget, til hvilket **Stig Garsdal** bemærkede, at problemstillingen forsvinder, hvis man under barelsorloven har 12 dobbeltklip.

Jesper Vadskær Christensen sagde endvidere, at forsørgere er nødt til at tage lån under barsel, og at der på dette punkt således er ulige forhold mellem studerende og andre borgere.

Til **Hanna Dams** bemærkning vedrørende finansiering af en evt. udvidelse af støtten til forsørgere udtrykte **Jakob Lange** sin enighed i, at der er en risiko for, at støtten til andre støttemodtagere reduceres.

Gro Hellesdatter orienterede om, at der i forbindelse med barsel kan spekuleres i at tage orlov fra sin uddannelse og dermed få adgang til ydelser på linie med andre borgere. **Jakob Lange** sagde hertil, at der lokalt bliver taget skridt til at modvirke en sådan trafik.

Jakob Lange mente, at der burde indføres færre låneklip end stipendieklip

Søren Andreassen fremførte en ide om, at der kunne indføres begrundelse for lån. Lån bør f.eks. ikke tilbydes hjemmeboende personer i ungdomsuddannelser.

Erik Ebbe sagde, at når Staten tilbyder lån, så må der nødvendigvis være en vis lødighed i tilbuddet. Han kunne gå med til et forsigtigt låneloft. Han udtrykte endvidere mening om, at Rådet kunne give anvisninger om prioritering, og hvor evt. finansiering kan komme fra.

Helle Bjerregaard var enig i princippet om at stille krav til de studerende. Hun kunne ønske sig at den enkelte studerende, i forbindelse med låntagningen, får præcise oplysninger om konsekvenserne ved sin låntagning, herunder ikke mindst hvad konsekvenserne vil være, såfremt den låneadfærd han/hun hidtil har udvist, ikke ændrer sig; ”Bliver du ved med at låne i resten af dit studie, som du hidtil har gjort, vil konsekvenserne blive...”

Jesper Vadskær Christensen udtrykte sin bekymring for studerende, der befinder sig på den sidste del af deres studie, såfremt lånemulighederne bliver reduceret.

Jette Engelbreth Holm var enig med **Erik Ebbe**: Der er en etisk forpligtelse til at lægge et loft på lånene. Hun tilføjede, at hun er imod motiverede begrundelser for lån, da det administrativt måtte være et mareridt.

Som svar på **Søren Andreassens** ide om begrundede lån sagde **Hans Stige Hansen**, at han er imod motiverede ansøgninger. Sådanne kan nemt omgås. Guleroden bør prøves før pisker, derfor information, men ikke låneloft på nuværende tidspunkt, og han støttede forslaget om information ved låntagning.

Lisbeth Simonsen ville stadig anbefale et loft over lån som mulighed. Hun udtrykte, at hun er stor tilhænger af informations-strategien, navnlig blandt førstegangslånere. Som svar til **Søren Andreassens** ide om begrundede lån sagde hun, at hun er modstander af transbestemte ydelser. Mht. forbedrede støttevilkår for forsørgere udtrykte hun forhåbninger om, at det derved kunne blive muligt, at kommende forældre kunne få børn tidligere i livet, nemlig allerede under studietiden. Dette kunne, set i et erhvervs/beskæftigelsesmæssigt perspektiv, være et gode.

Jakob Lange bemærkede, at al erfaring siger, at der er lånebehov sidst på uddannelsen.

Jesper Vadskær Christensen sagde, at information ikke blot skal finde sted i forbindelse med låntagning, men også ved personlige samtaler mellem studerende og vejledere.

Gro Hellesdatter var modstander af et låneloft. Derimod udtrykte hun forventninger om, at muligheden for at optage delvise lånerater kunne nedbringe gælden.

Jakob Lange udtrykte tvivl om effekten af indførelse af bedre information og delvise lånerater, og var af den overbevisning, at der skal skrappere midler til, f.eks. låneloft. Han vil få udarbejdet et brev til Ministeren. Brevet vil blive sendt til kommentering. Han sagde, at det ville få følgende struktur:

0. En redegørelse for den store stigning i de unges gældssætning.
1. Bedre information.
2. Flexibilitet.
3. Dem der har det værst: Stipendier i stedet for forsørgerlån. Sammenhæng til M-pressemeddelelse.
4. SU-modtagerne fik ikke forbedret barselsorlov: Ligestilling med arbejdsmarkedet.
5. Overvejelser om at reducere lånemulighederne.

Søren Andreassen var imod låneloft. Hellere sænke det månedlige lånebeløb.

Hanna Dam udtrykte sympati for baggrunden for **Søren Andreassens** ide om begrundede lån: ”Hvilket behov har en hjemmeboende støttemodtager på UU for at modtage lån”. Som situationen er nu, har mange tilmed en større lånemulighed end de udeboende.

Gro Hellesdatters sagde, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i den enighed, der er i Rådet. Hvad kan der gøres, for at gøre lånevalget mere bevidst.

Jesper Vadskær Christensen henledte opmærksomheden på DSF's papir ”SU-Lån – En fælde for flere”, i hvilket der bl.a. fremføres en ide om, at låneperioder kun går til d. 31/12, hvorefter der skal søges på ny.

I brevet til Ministeren foreslog **Jette Engelbreth Holm**, at der kunne indarbejdes et Case-studie. **Jakob Lange** var dog af den mening, at brevet skal holdes forholdsvist kort.

4. Ny mødedato.

Der blev aftalt ny mødedato: 20/4-2005 kl. 14.00 – 16.00

5. Eventuelt.

Der var intet under punkt 5.